

Rosa Serra i Sala

EL TAC A GRANOLLERS O L'ARTESANIA DE FER TEATRE

« La humanitat se submergeix a la seva memòria »

Joan Brossa

INTRODUCCIÓ

Per traçar la història del teatre contemporani a Granollers, convé parlar de la creació del teatre de l'Associació Cultural d'Antics Alumnes de Segon Ensenyament.

Conèixer l'activitat teatral d'aquesta entitat, ens obliga a analitzar el fet des de les tres etapes que ha viscut.

Primera etapa: 1947-1971

Aquest període abraça des de la fundació de l'AC fins a la creació del grup de teatre de l'Associació: TAC. Durant aquest període s'escenifiquen algunes obres sense comptar amb una programació estable.

Segona etapa: 1971-1986

El període d'activitat del grup TAC s'inicia durant la primavera de 1971. El pla d'actuació del grup es pot centrar en tres aspectes essencials:

A) *Relació institucional amb l'AC*: Formar part de l'organigrama com a Secció de Teatre i assistir a la Junta Directiva en diversos càrrecs.

B) *Àmbit de realització escènica*: El grup TAC representa obres d'autor. Adapta textos i realitza la posada en escena. Les representacions no seran exclusives de Granollers sinó que hi ha voluntat de portar el teatre a d'altres poblacions de la comarca i de Catalunya.

C) *Àmbit de gestió cultural*: El grup assumeix des del principi la gestió d'organitzar sessions de teatre i portar grups a la ciutat. Generalment eren grups que oferien una proposta de teatre independent i que experimentaven noves formes d'expressió fora dels circuits comercials, enfrontant teatre compromès i teatre d'evasió. Des de la perspectiva actual es podria valorar com l'elaboració d'una programació anual de teatre.

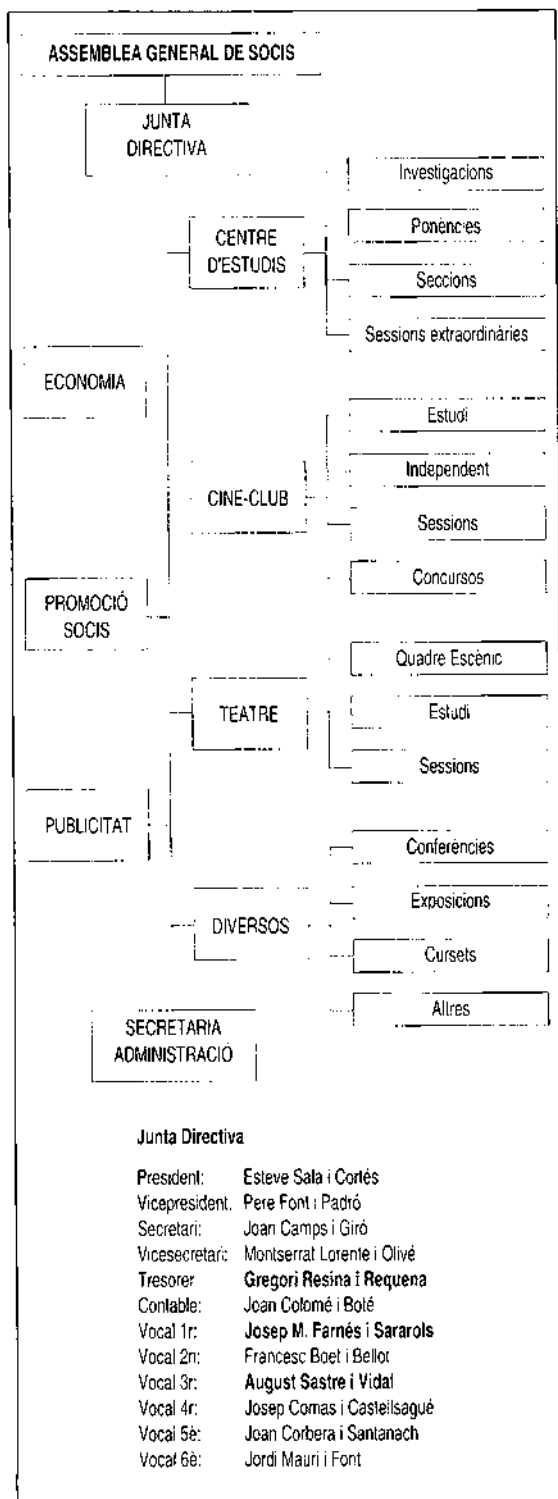
Coordinar el Premi Granollers de teatre participant-hi activament també com a membres del Jurat.

Assumeix la responsabilitat de l'organització dels cicles de teatre i la coordinació, a més, les activitats paral·leles: conferències, seminaris, curssets, exposicions.

El TAC va depassar la idea d'un grup escènic i va elaborar un programa cultural d'un elevat nivell de qualitat, que donà una resposta alternativa al model cultural que oferia el sistema polític de l'antic règim.

Aquest model de gestió cultural s'obre pas al final del franquisme i s'encara amb la transició democràtica, de manera que la proposta innovadora del TAC exerceix la funció d'un model actiu que anirà cohesionant un teixit social a l'entorn d'una proposta basada en la diversitat i la innovació, conduïda amb bon gust i constituïda en valors democràtics.

El TAC és, a més, un impulsor de les reivindicacions en favor de la pedagogia del teatre i l'espai escènic a la ciutat.

Organigrama de funcionament de l'Associació Cultural, any 1972. En negreta, els membres del TAC que formen part de la Junta Directiva

Tercera etapa: 1986-1994

Etapa d'activitat teatral organitzada per l'AC. En els mesos de març-abril de 1987 l'AC organitzà el XIVè Cicle de Teatre i el XVIè Premi de Teatre. Durant 16 anys el grup TAC ha estat el responsable de l'organització dels cicles i premis, es pot datar, documentalment, dissolt l'any 1987.

Durant els mesos d'abril-maig de 1989 l'AC demanà a alguns membres de l'antic grup TAC que organitzin el XVIè Cicle de Teatre i el XVIIè Premi de Teatre. Hi accedeixen. D'aquest cicle només se'n representa la primera obra. El Departament de Cultura de la Generalitat a darrera hora retalla la subvenció fins al punt que s'ha d'anul·lar el Cicle i desconvocar el Premi. Enguany s'ha celebrat el XXè Cicle.

ACTIVITATS DEL TAC (1971-1986)

Cronologia: Origen del grup

L'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona tenia previst organitzar un programa d'extensió de les seves activitats que es projectés fora de Barcelona, per tal de fragmentar la investigació i la docència de les arts i les tècniques de l'espectacle. A més, es volia incidir a afavorir la creació de centres d'activitat dramàtica.

En aquells moments el Centre d'Iniciatives i Turisme del Vallès Oriental, va sortir al pas i demanà la col·laboració a l'Institut del Teatre per organitzar el I. curs de formació teatral. Globalment es pot afirmar que era una experiència de canvi.

L'esperit que mugué el professorat d'aquest curs fou el de col·laborar en una iniciativa de promoció teatral especialment dedicada a gent jove. El curs es desenvolupà en tres àmbits:

- Expressió corporal: Albert Boadella
- Expressió oral: Josep Montañés
- Pràctiques d'expressió: Francesc Nel·lo

El dijous 18 de març, Frederic Roda, subdirector de l'Institut de Teatre de Barcelona i professor de sociologia, llegia la lliçó inaugural «Introducció a l'Art Dramàtic» a la sala d'Actes de l'Institut de Segon Ensenyament, actual IB «Antoni Cumella».

Les catorze sessions de classe es desenvoluparen durant els mesos de març, abril i maig. El vint-i-set de maig Hermann Bonnin, director de l'Institut del Teatre de Barcelona, presideix l'acte de clausura i el lliurament dels certificats. El curs comptà amb un total de 70 alumnes matriculats, 43 de Granollers i 27 de la comarca.

Fou un curs de molta qualitat i de caire totalment innovador, en què algunes colles de joves i alguns altres afeccionats al teatre s'apuntaren, per tal de no desapropitar l'ocasió única que se'ls ofería a la mateixa ciutat. En aquest curs s'hi teixiran iniciatives i amistats que consolidaren ben aviat un estil i una alternativa cultural. Entre ells, cal destacar Albert Boadella, director del grup Els Joglars, animador, amic i dinamitzador del teatre a Granollers.

La primavera de 1971 és el punt d'arrencada d'una activitat teatral simultània i renovadora. Alguns alumnes d'aquest curs creen un grup de teatre que aviat s'estructura i s'integra en l'Associació Cultural (1).

El TAC es consolida. És l'inici de la formació d'un grup capdavanter que desenvoluparà un programa cultural, amb autonomia. Esdevindrà, amb els anys, el motor d'un corrent on s'hi van dissenyant nous models de pensament i d'actuació, en un temps de transformació social i política en el que es projecta la renovació i la construcció del futur de la ciutat, vinculats, també, al corrent de canvi que protagonitzaria la dècada dels anys setanta a Catalunya i a l'Estat Espanyol.

GRANOLLERS ... Realizándose en el teatro que actúa de la Escuela de Teoría en el teatro del grupo de Teoría «La pequeña historia de un hombre. Qualsevol» de Ramon Gual, el 1971. La sesión se va desenvolupar a la companyia del teatro i també amb el suport, actual i en representació. La concepció fou pràctica, quedant unes grans impressions sin poder entrar en la posició. A la sala. Se celebrà que més de 200 persones hi van assistir, cosa que és un èxit en la ciutat. La gent, sentida en el teatre, en l'acte de la sala, sigui com en el teatre.

El montaje, según se que un grupo, se dio una gran calidad, lo que es veía en la realidad, organización de un grupo «La pequeña historia de un hombre. Qualsevol» de Ramon Gual.

Como se veía en el montaje, con un grupo de actores con el teatro, Gual, con una gran calidad, lo que es veía en la realidad, organización de un grupo «La pequeña historia de un hombre. Qualsevol» de Ramon Gual.

Como se veía en el montaje, con un grupo de actores con el teatro, Gual, con una gran calidad, lo que es veía en la realidad, organización de un grupo «La pequeña historia de un hombre. Qualsevol» de Ramon Gual.

Como se veía en el montaje, con un grupo de actores con el teatro, Gual, con una gran calidad, lo que es veía en la realidad, organización de un grupo «La pequeña historia de un hombre. Qualsevol» de Ramon Gual.

«La pequeña historia d'un home qualsevol», octubre 1971. Arxius: August Sastre

Primera trobada a Gualba de Doli, gener 1973. Arxius: August Sastre

(1) SANTOS DEL POZO: El TAC, un grupo que ha dado importancia teatral a Granollers, ECC, 17, maig 1973

Gregori Resina, Representació del muntatge "Farses". Arxiu: M.A. Gullón

Representació del muntatge "Farses", d'esquerra a dreta August Sastre, Rosa Puig, Josep Muntal i Josep Margenat. Arxiu: M.A. Gullón

Inici de les activitats

El 19 d'abril del 1971 el TAC porta el grup Els Joglars a Granollers amb l'espectacle «**El joc**», que es representa a la Sala d'Actes de l'INEM, actual Institut de Segon Ensenyament «Antoni Cumella». Amb aquesta activitat s'inicia un període de treball de setze anys d'ininterropuda acció.

Els dies 2 i 3 d'octubre de 1971 el TAC estrena l'obra «**La petita història d'un home qualsevol**» de Ramon Gomis. Es representa a la Sala d'Actes de l'Escola del Treball, actual EMI de Granollers. La direcció va a càrrec d'Anna Bosch. La Sala d'Actes es va omplir de gom a gom. Granollers i comarca va saber respondre la convocatòria del TAC.

El muntatge fou d'una gran agilitat i va ajudar a comprendre la globalitat de l'obra, realitzada a base de petites escenes, quinze en total. La crítica fou bona. Respecte la interpretació V. Corc escrivia ⁽²⁾: *Bona interpretació del grup TAC, que per ser la seva primera experiència li augurem l'èxit dintre del teatre independent. Al final de l'obra Ramon Gomis va oferir un col·loqui on va poder explicar la intencionalitat de l'obra, insistint en la necessitat del treball en equip dins del teatre. Un equip format per l'autor, el director, els actors, el muntatge i el públic.*

El 5 de gener de 1972 el titular del reportatge crític aparegut en *El Correo Catalán* era: En Granollers, El TAC puso en escena «La petita història d'un home qualsevol» de R. Gomis, escrit per la directora del TAC, Anna Bosch, on, a més de parlar de l'obra, fa una exposició ideològica del teatre: *Ramon Gomis concep el teatre com un mitjà de comunicació social, cerca una forma que neixi de la realitat i sigui un compromís. La nostra societat està plena de problemes que urgeixen comunicar a un públic que només entén l'espectacle com a forma d'evasió.*

Cal crear aquest teatre i aconseguir que arribi al poble: assolir aquesta tasca amb aquesta finalitat és un pas considerable, constructiu amb vista a la veritable cultura popular que permetrà a la consciència col·lectiva l'alliberament de l'home i de tota la societat.

Gomis observa la realitat que ens envolta i ens l'ofereix en forma teatral perquè la compreguem d'una manera global i puguem analitzar-la. Aquesta llibertat que dona a l'obra és una autèntica condició indispensable

I PART

Presentació: JOSEPH MARGENAT

Farsa del Sabatutx i el Bricà
 Text: Miquel Martí i Pol. Música: Miquel Martí i Pol. Escenari i direcció: Miquel Martí i Pol.

• Ferranachs	• Gregori Resina
• Sabatutx	• Rosa Puig
• Bricà	• Josep Muntal
• Arxiu	• Josep Margenat

El focu estiu
 Text: Miquel Martí i Pol. Música: Miquel Martí i Pol. Escenari i direcció: Miquel Martí i Pol.

• Ferranachs	• Rosa Puig
• Sabatutx	• Josep Muntal
• Bricà	• Josep Margenat
• Arxiu	• Miquel Martí i Pol

Afegre farsa de Johan Johan el marit. T'hi la muller. I surt l'han el clergeu
 Text: Miquel Martí i Pol. Música: Miquel Martí i Pol. Escenari i direcció: Miquel Martí i Pol.

• Ferranachs	• Josep Muntal
• Sabatutx	• Rosa Puig
• Bricà	• Josep Margenat
• Arxiu	• Miquel Martí i Pol

II PART

El casut que t'rectem crides via de coses reglades
 Text: Miquel Martí i Pol.

• Ferranachs	• Josep Muntal
• Sabatutx	• Rosa Puig
• Bricà	• Josep Margenat
• Arxiu	• Miquel Martí i Pol

Les matèries d'en Tuteya
 Text: Miquel Martí i Pol.

• Ferranachs	• Josep Muntal
• Sabatutx	• Rosa Puig
• Bricà	• Josep Margenat
• Arxiu	• Miquel Martí i Pol

Directors: JOSEPH MARGENAT
 Muntatge: Miquel Martí i Pol

Programa de mà de les "Farses sobre les miserables desventures dels homes esclavitzats per les seves debilitats carnals i mundanes"

(2) CORC, V.: "El muntatge de *La petita història d'un home qualsevol* tuvo gran agilitat" a *El Correo Catalán*, 8-10-71

perquè el muntatge no sigui la recitació d'un text sinó el que realment ha de ser l'obra, un espectacle teatral.

Pensem que el teatre ha de ser això. Pensem que som un grup nou i poc preparat però que l'obra és una experiència de millora per a nosaltres i tal vegada el principi d'un treball seriós.

«La petita història...» es va representar també al teatre de l'Aliança de Lliçà d'Amunt i al teatre del Patronat de la Garriga els dies 4 i 5 de desembre de 1971.

El dia 26 de desembre de 1971, hi ha un intercanvi teatral Terrassa-Granollers. Es fa una taula rodona amb Feliu Formosa i els grups SPUNK i TAC.

Preocupacions dels assistents del grup TAC recollides per C. Alzina (3):

1r. Plantejament inicial com a grup de teatre.

2n. La «gent del teatre» és heterogènia. A partir del grup diferent de persones interessades es pot arribar, treballant, a una educació teatral.

3r. Cal més relació d'intercanvi artístic i cultural entre els grups de teatre independent de la comarca del Vallès. A partir d'aquesta unió es pot assolir un ambient cultural interessant.

4t. El teatre independent té molts punts de partida de l'amateur però s'hauria de diferenciar d'aquest en una major sensibilització com a grup i públic. Teatre independent no és una etiqueta, és un fet que s'ha de viure.

Consolidació del grup

El grup TAC anava orientant la seva línia de treball filant prim entre els conceptes que haurien de construir la base del grup i que assenyalaria el futur del teatre a Granollers. Amb aquest objectiu es va organitzar una trobada els dies 8 i 9 de gener de 1972. És la 1a. Reunió a Gualba de Dalt. Calia fonamentar la línia en la qual basar l'actitud futura del grup TAC, estructurant-se a través de comissions, segons es pot llegir en el següent document (4):

1. *Activitats diverses.* Feina a fer: Fer inventari i establir contactes amb els grups comarcals, organitzar seminaris de formació organitzar teatre i altres actes amb periodicitat, preparar les reunions, organització interna.

2. *Direcció.* Feina a fer: Presentar alternatives per escollir obres, estudiar-les i posar-les a elecció, col·laborar amb escenògrafs i tècnics sobre els problemes concrets.

3. *Secretaria.* Feina a fer: Avisar la gent, administració en general.

4. *Escenografia*

5. *Tècnics*

6. *Música*

7. *Crear una comissió per mantenir relació amb AC.*

8. *Col·laborar amb l'Òmnium Cultural* per tal d'organitzar un festival de teatre amb motiu del II Premi de Teatre Ciutat de Granollers. Se n'encarregarà una comissió del grup TAC. Aquest anomenat «festival» esdevindrà el Cicle de Teatre.

ACTIVITATS TEATRALS ORGANITZADES DURANT EL PRIMER ANY DE TREBALL

El 15 de gener de 1972 el TAC porta el grup «Quadre Escènic del Centre Catòlic de l'Hospitalet» que representa «Versos de arte mayor por un varón ilustre. (Por una desmitificación de Colón y su gesta)» d'Albert Miralles. L'obra es representa al teatre del Casino.

El 26 de febrer de 1972 els Joglars representen l'obra «Cruel Urbis». La sala s'omple de gom a gom.

El 29 d'abril de 1972 el TAC presenta el muntatge poètic a càrrec de l'Agrupació Maragall de Sant Cugat, dirigits per M. Dolors Vilarasau i amb música de Maria i Pere Codó. El muntatge és fet a base de poemes de Salvat

FESTES POPULARS DE CULTURA POMPEU FABRA IX XII GRANOLLERS '71

Programa d'activitats Festes Pompeu Fabra, any 1971

Sala d'Actes de l'Institut de Botivillerot, any 1971 (Foto: Arxíu Fotogràfic Municipal de Granollers)

[3] ALZINA, C.: *El Correo Catalán* 4-1-1972

[4] Document, Arxíu August Sastre

Muntatge de l'obra "El país de les cent poroules". Arxíu: M.A. Gullón

L'octo granollerí Pep Bou en l'obra "Bufaplanetes". Cicle de Teatre Infantil, 1983

Papasscit, Espriu, Oliver i Anton Carrera. Es representa a la Casa de Cultura de Sant Francesc.

El 6 de maig de 1972. Putxinel·lis Claca, format per Joan Baixas i Teresa Calafell, ofereixen un espectacle de tarda i, a la nit, aquest grup representa «Calaix de sastre» per a gent gran. Es representa a la Casa de Cultura Sant Francesc. La premsa publica:

«Si el teatre no mor, és perquè cada dia pot néixer, perquè cada dia neix, per exemple amb l'espectacle senzill i engrescador dels titelles» (5).

Primavera del 1972. El grup TAC assaja l'obra «**Quatre hereus per a un vell duc**» obra guanyadora del 1r. Premi de Teatre Ciutat de Granollers. S'incorpora al grup Miguel Ángel Gullón, primer com a actor i després com a director. Amb l'obra de Francesc Barceló es volia fer la cloenda del festival-cicle teatre de la tardor següent. El TAC l'havia pensada primer com una obra adreçada al públic infantil. Reestructuraren l'obra i demanaren permisos a la censura que foren denegats. L'autor, a més, els adreçà una carta prohibint la representació de l'obra.

Després de la impossibilitat de posar en escena «**Quatre hereus...**» el grup hagué de córrer per assajar un muntatge fet a base de farses antigues. Comptaren amb Xavier Fàbregas per a la tria dels textos. Durant aquest muntatge s'incorporà Josep M. Farnés al grup. Serà l'impulsor en la tasca de creació i disseny dels cartells, escenografia, vestuaris... Malgrat els escassíssims mitjans amb què es comptava, no mancà la força expressiva, la imaginació, ni el bon gust.

El 16 de desembre de 1972 representació del muntatge fet pel mateix grup TAC. «**Farses sobre les miserables desventures dels homes esclavitzats per les seves debilitats carnals i mundanes**». Dirigits per M.A. Gullón. En el si del Cicle de Teatre i, com a colofó, el dia del lliurament del Premi de Teatre.

El 31 de desembre de 1972 es fa la II reunió a Gualba de Dalt, celebració del cap d'any, reflexions, discursos, actes de desgrecge, poesia i teatre,...

PREMI DE TEATRE CIUTAT DE GRANOLLERS

L'any 1971 Granollers va acollir les Festes Populares de Cultura Pompeu Fabra. Cal anar a buscar l'origen d'aquestes festes en el concurs literari convocat per primera vegada a Cantonigròs, trenta anys enrera i quan a Collsacabra s'hi reunia un conjunt de persones que mantenien activa la Cultura Catalana.

Granollers, en celebrar les Festes convocà el tradicional concurs encapçalant el cartell: «El Primer Premi de Teatre Ciutat de Granollers».

Aquest premi anava dotat amb 25.000 PTA a càrrec de l'Ajuntament de la ciutat. El premi s'adjudicà el 7 de novembre durant l'acte que es celebrà a la Sala d'Actes de l'Institut Antoni Cumella en honor del geògraf i pedagog vallesà: Pau Vila i Dinarès. En va resultar guanyador Francesc Barceló, amb l'obra «**Quatre hereus per a un vell duc**».

La Delegació Local d'Òmnium Cultural fomentà la representació de l'obra premiada proposant la creació d'una borsa per subvencionar les despeses del grup teatral que representés l'obra guanyadora.

Durant la primavera de 1972 el TAC es proposà d'assajar l'obra guanyadora que serviria per cloure el «festival de teatre» a la tardor següent. Aquest «festival» esdevindria, llavors, el Cicle de Teatre.

TEATRE INFANTIL

A la primavera de 1973 l'Associació Cultural commemora el 25è aniversari. Al si de les festes, el TAC representa l'obra de Marta Mata «**El país de les**

(5) Premsa local 1972. Arxíu August Sastre

ELS JUSTOS
 pel Grup T. A. C. de GRANOLLERS
 2° CICLE DE TEATRE

Divendres
7
 de desembre del 1973

Nit,
 a dos quarts d'onze

Teatre
CASINO GRANOLLERS-CLUB DE RITME

Venda anticipada de localitats a la Llibreria La Crella i una hora abans en el Teatre

ORGANITZA: T. A. C.

"Els Justos", any 1973

29

Representació del muntatge "Els Justos", Pere Illa (esquerra), Rosa Paig (dreta) i Silvia Gelis (a baix). Arxiu: M.A. Gullón

cent paraules», en l'àmbit del primer Cicle de Teatre Infantil. Aquest cicle es repetí l'any 1974. A l'any 1983, durant la celebració del desè Cicle de Teatre, es tornarà a crear un espai més ampli per al teatre infantil.

No obstant la poca edició de teatre infantil en el conjunt dels cicles, el camí ja estava assajat per al desenvolupament posterior d'una extraordinària tasca d'espectacles infantils organitzats per l'AC, amb una programació anual per als caps de setmana i una altra campanya de «Cinema, música, teatre i museu a les escoles». Però aquest pot ser motiu d'un altre estudi.

El TAC representa «El país de...» a Granollers, Marata, Llinars, Sant Celoni i a Barcelona, en el teatre Romea, el primer d'octubre del mateix any, durant el XIVè Cicle de Teatre «Cavall Fort»⁽⁶⁾.

VINCULACIÓ DEL TAC A GRUPS DE TEATRE INDEPENDENT DE L'ÈPOCA

Joscp M. Figueras fa una revisió del fenomen del teatre independent a les comarques catalanes⁽⁷⁾ que segueix el següent esquema de treball:

- a) El punt en què es troben l'any 1974 i la necessitat de professionalitzar-se.
- b) El poc interès que s'hi mostra des de Barcelona.
- c) La necessitat de formació a través de cursos de teatre, cinema, etc...

Aquest article, l'escriu a partir d'unes enquestes que ha tramès a grups de teatre independent. El TAC hi participa. Les preguntes eren les següents:

- 1a.) Què és el Teatre independent català des del vostre punt de vista?
- 2a.) En formeu part?
- 3a.) Principals avantatges del teatre independent català.

Els altres grups enquestats foren: GOC, Esparraguera. GTP, Valls. Globus, Terrassa. Palestra, Sabadell. TAC, Granollers. Corn, L'Hospitalet de Llobregat. Proscènium, Girona. Gàbia, Vic. ATM, Sant Cugat del Vallès. Tartrana, Reus.

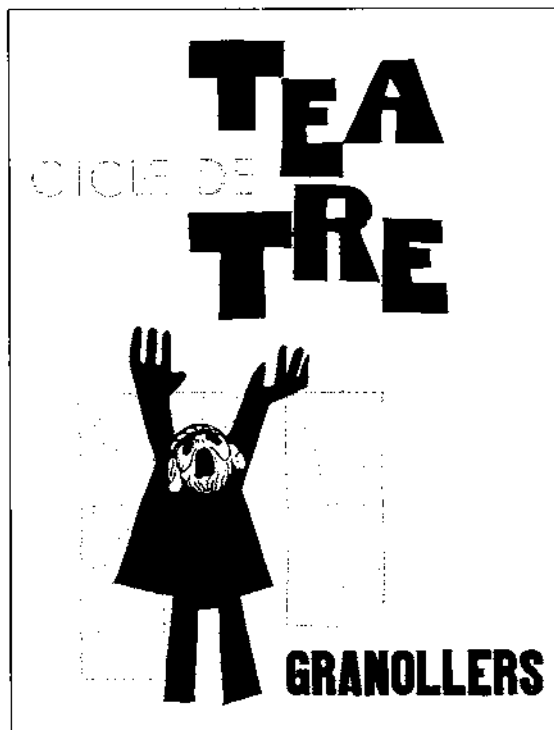
ACTUACIONS ITINERANTS DEL TAC. 1973- 1974

El 7 de desembre de 1973 el TAC representa «Els Justos» d'Albert Camus al Casino durant el II Cicle de Teatre, dirigits per M. A. Gullón. Era una obra dramàtica que representava una ruptura amb la trajectòria, més aviat festiva, de les obres anteriors. Aquesta obra demanava molt més rigor i exigència en

(6) "Bienvenido sea el teatro infantil". *Hoja del Lunes*, 1-10-1973

(7) FIGUERAS, Josep M.: "Teatro independiente en comarcas". *Diario de Barcelona*, 1974

El Cicle de Teatre. Disseny cartell i portada: Josep Fornés, any 1972. Arxius: Hemeroteca Municipal Josep Móra

El Cicle de Teatre que presentem, intentava ésser, en principi, una mostra representativa del teatre popular que s'ha anat configurant en els diversos indrets de la pell de brau des de la guerra ençà, i que respon a la inquietud per trobar un teatre basat en la realitat d'on sorgeix.

Una sèrie d'inconvenients, però ens han obligat a renunciar al nostre ambiciós projecte.

D'una banda, la manca de mitjans econòmics ens ha impedit de presentar el *Grup de Teatre de Porto*, que és un dels pioners del teatre independent a Portugal. D'altra banda, la dificultat per connectar amb Galícia i el nostre desconeixement de la seva situació cultural i artística, deixarà un buit immens en aquest cicle. Així doncs, per motius diversos, ens veiem obligats a prescindir de l'aportació que suposava la presència dels països de l'oest peninsular.

Pel que fa a Fuskadi, la seva absència ve motivada per la situació en què es troba la cultura basca; una bona prova n'és la inexistència d'un grup que pugui assumir la seva representació.

Finalment, tot i que s'han fet intents per trobar grups de teatre a les Illes i al Rosselló, dels Països Catalans tan sols hi participaran el País Valencià i el Principat. Del País Valencià hi haurà només *El Regle* de València, doncs al *Teatre Club 49*, d'Alfara del Palmar, que també havia de venir, no els ha estat permesa, la "Dansa del Vaillatori", que volien presentar-nos. Pel Principat assistiran *Els Joglars*, als quals no els cal presentació; *Els Comediants*, grup professional acabat de néixer que té grans possibilitats, i el *Goc*, d'Esparraguera, amb el "Bevenàveu a les fosques", d'en Josep M. Benet i Jornet.

De les terres d'expressió castellana, Andalusia i Castella tindran una representació de gran qualitat en el nostre "Cicle", tant per les bases en què aquests grups fonamenten llur teatre, com per les formes artístiques i els mitjans dels quals es serveixen per a crear-lo. Creiem que *La Cuadra*, de Sevilla i el *Corral de Comedias*, de Valladolid, poden donar-nos, cadascú en el seu estil, una idea molt clara de la problemàtica en la qual s'insereixen.

Alternant amb les representacions una sèrie de xerrades ens possibilitaran la discussió i l'intercanvi d'idees sobre les funcions del teatre, i el seu significat ara i aquí.

Aquest és, doncs, el panorama. Només ens resta d'agrair la col·laboració de les entitats i gent granollerina que han demostrat tant d'interès per aquest "Cicle", i esperar que els resultats en siguin positius i signifiquin un avanç en la construcció d'aquesta cultura que es va obrint pas malgrat els obstacles amb què es troba constantment.

TAC

Presentació del programa de mà, any 1972. Arxius: Hemeroteca Municipal Josep Móra

(8) Arxius Gregori Resino

l'assaig. Un estudi dels personatges més profund. Fabià Puigserver dissenyà l'escenografia i Josep Fornés l'adaptà a l'escenari.

L'acció està situada a la revolució russa i desenvolupa el discurs sobre la legitimitat d'atemptar contra un alt càrrec, en aquest cas el Tzar rus. S'hi expressen les pors dels protesos botxins i planteja l'ètica de l'assassinat per causa d'una idea política.

Paral·lelament, a Madrid, ETA atemptava contra Carrero Blanco. La polèmica estava servida.

D'altres representacions de l'obra «Els Justos» fora de Granollers

El 3 de febrer de 1974 al Casal de la Joventut Seràfica d'Arenys, al si del VIIè Premi Vila d'Arenys.

El 10 de febrer de 1974 al Casal Parroquial de Llerona.

El 2 de març de 1974 a l'Esbarjo de Cardedeu organitzat pel GAT.

El 9 de març de 1974 a Vic, en el cicle de teatre de l'Institut de Vic.

El 17 de març de 1974 al Teatre Centre Catòlic d'Hospitalet.

Premi Teatral amb l'obra «Els Justos»

El 3 de febrer de 1974 el TAC participa en el concurs d'elencs teatrals afeccionats d'Arenys i reben els premis següents:

Premi a la millor actriu: Sílvia Gelis.

Premi a la millor actriu secundària: Rosa Puig.

Premi al millor director: Miguel Àngel Gullón.

Són esmentats com a millors actors: Pere Illa i August Sastre.

El 14 i el 18 de març de 1975 el grup TAC estrena «*Woyzeck*» de Georg Büchner, traduïda al català per Carme Serrallonga, representada al Casino de Granollers, dirigida per l'argentí Julio Castronuovo, director de teatre, contractat pel TAC perquè dirigís l'obra de Büchner.

El 26 i el 27 d'abril de 1975 el TAC representa «*Woyzeck*» al Teatre Centre Catòlic de l'Hospitalet del Llobregat dins la IX Setmana Cultural.

Les ressenyes de premsa que es feren ressò d'aquestes representacions foren força abundants, malgrat no ésser una representació dins del Cicle de Teatre Granollers. Això indica la polsació del moment per al teatre a Granollers i per a les activitats del Grup TAC, com a capdavanters. Tot seguit es desglossen les ressenyes trobades (9):

Publicacions locals:

Catalunya Cristiana. Març 1975. Teatre del TAC al Casino.

Vallès. 22/3/75 El TAC va a recórrer Catalunya.

Granollers Comunitat Cristiana. Març 1975. Signat per Bambolina 47. 18/12/76.

D'altres publicacions:

Destino 29/3/75 signat per Xavier Fàbregas. Woyzeck de Georg Büchner

Destino 25/4/75 Woyzeck

Diari de Barcelona 19/3/75 signat per Joan Castells. Revolució o locura

El Correo Catalán Vallès especial 21/3/75 signat per Lluís Tintó El estreno de Woyzeck un acontecimiento multitudinario.

El Correo Catalán Març 75 signat per B. Un Woyzeck en Granollers

El Correo Catalán 25/4/75 Woyzeck en la IX Semana Cultural de l'Hospitalet

Hoja del Lunes 10/3/75 i 17/3/75 signat per Salvador Corberó.

Mundo Diario 22/3/75 signat per G.P. de O. (Gonzalo Pérez de Olaguer)

Woyzeck propuesta del TAC en Granollers.

Poble Andorrà 28/3/75 signat per Ferran Salamero i Colomina. De nou teatre al Casino amb Woyzeck.

Serra d'Or Maig 75 signat per Joaquim Vilà i Folch «Woyzeck de Georg Büchner.

Tele-Exprés 25/3/75 signat per Jaume Melendres. Un dramaturgo rubio que no tuvo suerte.

La crítica es decanta per la valoració del grup de teatre TAC que actua sota les ordres d'un director professional que basa tot el pes de l'obra en la interpretació i el TAC era un grup molt novell encara.

«El TAC va a «Taller de Comèdies» de TVE amb l'obra *WOYZECK*. Es passa els dies 20 a la 1a cadena i el dia 22 per la 2a cadena. S'han reduït de 25 escenes a 13. (9)»

CICLES

Cronologia

El procés que es va seguir per definir la línia programàtica del cicle s'inicià el febrer del 1972 quan es van posar sobre la taula dues tendències: per una part, el grup consulta Albert Boadella que proposa celebrar un festival internacional emparat per subvencions, contractant grups en els festivals internacionals que s'han de celebrar durant l'estiu en el Sud de França (Avignon, Sarlat...). Per l'altra, es proposava muntar un festival de teatre independent, aglutinant grups de teatre de la comarca (10).

Durant els mesos de novembre i desembre de 1972 el TAC organitza el Primer Cicle de Teatre i es lliura el II Premi de Teatre Ciutat de Granollers. Durant la primavera i estiu del 1972 es debaten diverses alternatives d'orientació i d'organització del cicle.

La versió definitiva s'especifica a la presentació del programa de mà on es redacta la línia programàtica del cicle.

En aquest text, s'hi troba, a més, una descripció que il·lustra el panorama del teatre independent a l'Estat espanyol al principi de la dècada del setanta.

Només cal afegir que la presentació dels programes de mà dels cicles adquireixen, des de bon començament, un caràcter emblemàtic. Acostumen a aportar la informació precisa del moment just. Són documents de vàlua històrica per la seva definició i compromís: descriuen, blasmen, glossen, reivindiquen; són documents actius sempre.

Consolidació

El primer Cicle obre les portes amb l'espectacle «Quejio» del grup la Cuadra, dirigits per Salvador Távora. La sala del Casino s'omplí de gom a gom. El públic sabé respondre i fou un gran èxit. Segueix Els Comediants amb «Non Plus Plus». El GOC d'Esparreguera representa «Berenaveu a les fosques». Els Joglars fan l'estrena absoluta del espectacle «Mary d'Ous». Fan l'estrena a Catalunya: El Rogle de València amb «Homenatge a Florentí Montfort», Anexa del País Basc amb «Aquelarre» i el TAC estrena les «Farses...».

De les set obres programades, quatre eren estrenes. Es pot copsar la frescor, el desig de novetat i la il·lusió esmerçades. El valor i el coratge per oferir una cartellera tan radicalment diferent, deslligada de l'oficialitat i la tradició. Es buscava l'expressió del teatre com espectacle total. Es pot afirmar que el Cicle fou un espai on s'hi crearen imatges que oferien una lectura crítica i es projectaven cap a un temps de progrés social i polític.

El tercer Cicle de Teatre de l'any 1974 va estar especialment assenyalat per dos aspectes importants: Primer per la gran variació que sofrí el programa de les representacions. De les sis obres programades, la meitat s'hagueren de modificar. Un altre fet que marcà molt l'activitat del Cicle fou l'estrena de l'obra «Àlias Serrallonga» representada durant els dies 14 i 15 de desembre de 1974. Amb posterioritat va ocórrer l'accident de Glòria Rognoni, actriu de la companyia Els Joglars.

El cinquè Cicle canvia d'escenari i és el Casal de Corró d'Avall, a les Franqueses, el que acull el Cicle l'any 1976. La tercera representació va

Dissabte 14 de desembre

Nit, a dos quarts d'onze

Els Joglars, de Barcelona

presenta

Alias Serrallonga

Muntatge de JOGLARS.

creat al poble de Pruit (Collsabra), pels actors:

Albert: BOADELLA — Pau: CASARES — Marta: CATALA — Elisa: CREHUS
Victor: MARTINEZ DE LA HIDALGA — Fermi: BEIXACH — Gabriel: RENOM
Glòria: ROGNONI — Jaume: SORRIBAS.

Una tenora, un clarinet, dues flautes, un corn i un saxo

Personatges:

Felip IV i senyora, Conde-Duque de Olivares, Cardenal, Velázquez, Ambaixadors, Cortesans, etc.

Pagesos, Serrallonga i els seus bandolers, soldats i d'altres.

Espai escènic: JOGLARS Escenografia i Vestuari: FÀBIA PUIGSERVER

Música: PAU CASARES — Direcció: Albert BOADELLA

Durant l'espectacle s'utilitzen textos de Lluís de Góngora i de Joan Maragall. I música barroca i popular catalana

L'espectacle es farà sense interrupció

Programa de mà del III Cicle, any 1974

Programa del V Cicle, any 1976

(9) Granollers Comunitat Cristiana. 18-12-76

(10) TINÓ, Lluís: "Balance del Cicle de Teatre de Granollers". *El Correo Catalán*. Edició 2. Vol·lè especial. 21-12-72

Programa de mà del muntatge "La Torna", any 1977

començar amb un minut de silenci. Cinc dies abans, 22 de novembre de 1976, moria sobtadament Joan Camps i Giró (1948-1976), professor de la Universitat de Barcelona. Fou membre de la Junta de Govern de l'Associació Cultural des de 1970 i president des de 1973. La «verbena-ball», animada pel grup Comediants, va ser l'homenatge de simpatia a Glòria Rognoni; dos anys després del seu accident que la deixà impossibilitada per a la representació escènica.

En el VIè Cicle Els Joglars representaren «La Torna», recordant que el 3 de març de 1973 Salvador Puig Antich i el polonès Heinz Txez morien executats a Barcelona i Tarragona respectivament. L'espectacle es va crear com una versió lliure del fet, amb la finalitat de denunciar el rebuig a la pena de mort i de realitzar un homenatge a Heinz Txez, comediant de carrer, com a tot ofici conegut. «La Torna» era l'expressió d'una entre tantes injustícies comeses i abocades al més sorrut anonim. L'obra fou un espectacle de màscara tractat amb simplicitat però amb molta força narrativa, òbviament perquè alguns dels fets representats eren autènticament reals. Les conseqüències que seguiren a aquesta obra es poden llegir en el manifest escrit pel TAC en el programa del VIIè Cicle.

El setè Cicle es va haver de representar en un envelat a l'antiga pista d'handbol. La Junta que regia l'entitat Casino Club de Ritme va sotmetre la proposta d'acollir el VII Cicle de teatre a votacions i el resultat va perjudicar

Gregori Resina, 1982 (foto: Pere Cornellas. Arxiu Fotogràfic Municipal de Granollers)

una vegada més el teatre. Després d'unes negociacions es va arribar a un acord però el preu demanat fou prou elevat com per tancar les portes⁽¹⁾. Malgrat la trajectòria de set sessions, tot el Cicle volia continuar oferint la frescor d'un teatre jove, lliure, actual i compromès. Es van assolir aquestes expectatives àmpliament. Les representacions tingueren l'inconvenient d'unes cadires duríssimes i l'acompanyament del sotragueig del tren que ara i adés sortia o arribava a Granollers. La lona de l'envelat no era prou aïllant per esmorteir el soroll i la ubicació de l'envelat prop de la via del tren ho féu inevitable. Era una instal·lació d'efecte contundent, efímer, però mancada d'unes condicions adients.

El coratge de l'assistència dels Joglars i l'esclat d'Els Comediants amb l'estrena de l'espectacle «Sol Solet» per carrers i places, fou un signe suficient que simbolitzà una vegada més la plena llibertat d'expressió que ha de presidir l'activitat teatral. Els Joglars hi tornaren a ser presents amb l'espectacle «M-7 Catalunya» i ompliren la sala de gom a gom. Per cert que acabà perfumada per un olor de ceba sofregida que féu riure gairebé tothom.

El vuitè cicle canvia la tardor per la primavera i el Cercle Cultural de «la Caixa» l'acull. L'any següent, aquest calendari es consolidaria, pel fet que la Regidoria de Cultura havia previst realitzar una programació de teatre amb el nom de «Tardoral».

El novè Cicle fou el primer sense Gregori Resina. Morí el 28 de gener de

EL CICLE

PERIÒDIC INDEPENDENT DEL 7^è CICLE DE TEATRE

Granollers - Octubre del 1978 Número 0 - Exemplar gratuït

**NOU TEATRE
A GRANOLLERS**

Un Envelat a l'antiga Pista de Handbol

Hem agraït de deixar el Cicle. El vell local industrial que amb pena i rebrot va superar la primera de construccions de Granollers, avui és un espai de treball. La gent que regira l'Espai amb ferocitat i el treball va perdurar una vegada més al Teatre. Era un all que no és el nostre. Després d'una negociació hi van posar gran, moltíssimament creixent per la manca de l'espai. Tota aquesta programació de l'Espai i tot, avui el Teatre s'han vingut a fer en nou espais. Davant d'aquest fet i l'espai, hem decidit que, malgrat que tenim programat tot el Cicle, ha decidit deixar l'Espai de Granollers. Però, si un espai no ho pot alogar, si pogués donar a conèixer a més gent un altre. Si, agraïm doncs d'un espai de treball a Granollers, avui el Cicle.

E. T. A. C.

33

A VOSALTRES ELS JOGLARS

En una parella de sessions ens oferíreu una mostra de teatre compromès. L'obra tenia un defecte, era massa comprensible. Si aquella "Torna" que ens representàreu era massa entenedora. Hi hagué qui se sentí ofès. No podem silenciar, va ser aquí a Granollers, on uns quants senyors es sentiren incòmodes amb el vostre espectacle. Els feríreu la seva sensibilitat. I, en canvi, la realitat que delatàveu no la denunciaren. Quina paradoxa! Aquests senyors han aconseguit que el seu bon nom no sortís publicat, però si que se'ls pugui assenyalar i que el seu nom corri de boca en boca. Us tregueren les vostres innocents màscares i les conseqüències d'aquella denúncia han estat realment funestes i vosaltres les heu patit en la vostra pròpia pell. I hem vist com les paraules garjola i exili, que creïem desterrades per sempre d'aquest país, encara són vigents.

El Teatre rebia una forat sotraguejada i amb vosaltres engarjolaven la llibertat d'expressió. Ens vàreu donar una gran lliçó, que heu pagat amb la vostra persona. Mai no us ho podrem agrair prou.

Manifest escrit pel TAC en el programa del VII Cicle

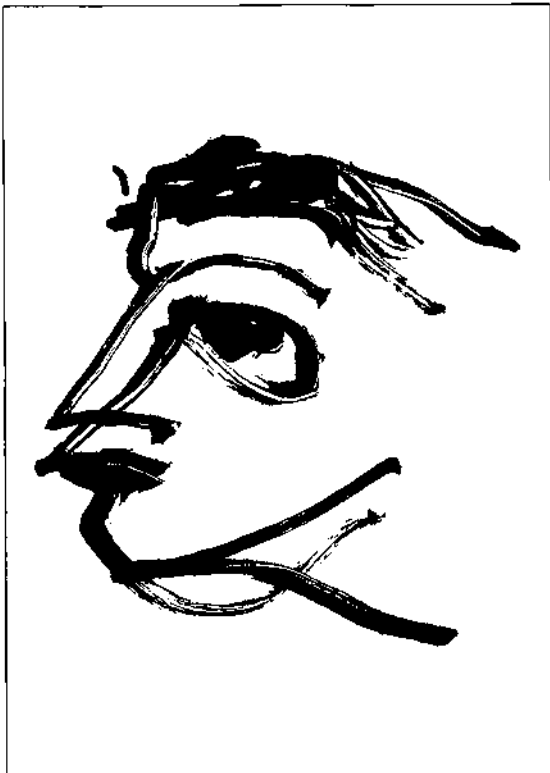
Portada de la revista El Cicle, VII Cicle, any 1978

PROJECCIONS DE TEATRE FILMAT
 Divendres, 27 de març, tarda, a les 7
 i vespre, a dos quarts de 10
THEATRE NATIONAL POPULAIRE,
 d'E. Bertrand,
LE MIM DE MARCEL MARCEAU,
 de D. Delouche,
MARCEL MARCEAU, de Bernard
 Bertrand,
LE CHATELET de Robert Tildian,
PANTOMIMES, de Paul Paviot,
LE JEUNE HOMME ET LA MORT,
 de Roland Petit,
L'EVASION, de R. Tildian i altres films.

Activitats paral·leles al VIII Cicle de Teatre, any 1981

(1) TAC: El Cicle. Periòdic Independent del VII cicle de teatre, octubre de 1978

D'esquerra a dreta: August Sastre, Silvia Gelis, Gregori Resino, Rosa Puig i Margarida Malas. IX Cicle, any 1982

Romàni *Jordí Benito*

- El cos com a realitat suprema de referència (El propi cos).
- L'egocentrisme en diàleg amb una consciència de la realitat col·lectiva.
- La desobediència respecte als valors establerts.
- La confusió o l'engany de la imatge.
- La força del Body com a element comunicatiu.
- La crítica de l'estatut de l'art.
- La crítica de l'estatut de l'artista.
- La conclusió general de l'activitat cultural com a profanació.
- Una implícita contrapartida ecològica.
- L'artista com a activitat posada en qüestió.
- L'artista com a poder.
- El poder com a mort.
- L'artista com a instrument de la mort.
- un cant a la llibertat com a contrapartida de la condemna de l'autoritat.
- Una certa conciliàcia del buit.

Reflexió en torn de Jordí Benito

Alexandre Cifrei
President de la Associació Internacional de Crítics d'Art.

Jordí Benito

Neix el 29-9-1951 a Granollers

Participa en els cortaments de:

- 1972 Encuentros en Pamplona - Espanya
- 5 Documenta de Kassel - R.F.A.
- Kunstmarkt de Köln - R.F.A.
- 1975 Biènal de París - França
- 1976 Biènal de Venècia - Itàlia
- 1978 Centre Georges Pompidou - París - França
- 1979 I Symposium International d'art Performance de Lyon - França.
- Ribera Remont - Varsovia - Polònia.
- 1980 II Symposium International d'art Performance de Lyon - França.
- 1981 Caym - París - França
- 1982 A.L.N.M. - Bucarest - Romaniaia

Té cintes de Video en les col·leccions de:

- " French Window " Zagreb (Iugueslavia)
- Centre Georges Pompidou - París (França)
- E.L.A.C - Lyon - (França)
- Galeria des Localaires - N.Y. (USA)

1982. S'inicia amb un homenatge a la personalitat d'aquest «home de teatre» incansable i magnífic impulsor del grup TAC. Els Comediants estrenaren l'espectacle «Nit d'espetecs, fums i corredisses» a la Porxada. En aquest cicle s'encarrega la presentació del programa al grup Els Comediants on glossen la personalitat de Gregori Resina i la seva estreta relació amb el Cicle: «Des del moment que vàrem néixer, podríem dir que només volar del niu, per on férem els primers passos fou per la ciutat de Granollers. Això succeïa l'onze de novembre de 1972 i fou el «Non Plus Plis». Ho vàrem fer de la millor de les maneres de la mà d'un amic. Era un home decidit que tenia bastant clar què volia, i sense gaires preàmbuls ens obrí les portes de la ciutat. En aquests moments no podem dir que estiguem tristos per la seva absència tan sols tenim la inquietud que l'amic compartia: Que la porta que ell ens obrí i a tants d'altres no es tanqui, tan sols així, deixant la porta ben oberta, la història serà certa ⁽¹²⁾».

El tretzè Cicle estigué dedicat al «Cabaret», es representà en un envelat del Parc Torras Villà. És l'únic Cicle que s'ha definit amb un caràcter absolutament monogràfic. El motiu era la commemoració del 50è aniversari de la mort de Leopoldo Frégoli, transformista i actor italià. La primera actuació fou «El Frégoli Musical», per Carmelo Seyés, especialista també en la interpretació de diversos papers d'una mateixa obra, amb canvis de vestuari vertiginosos i divertits. La programació es desenvolupà durant la primavera, el fred i la pluja no aconseguiren abaixar els ànims de participació. L'any 1986 el grup TAC es dissolgué i l'organització del XIVè Cicle anà a càrrec de l'Associació Cultural. El repte era continuar amb el Cicle i el Premi. Es fa la previsió dels tres Cicles següents com una trilogia: El primer any, a partir de monòlegs, amb el títol genèric de «Solos en escena», per al següent, «Duos en escena» i el darrer «Trios en escena». Les dificultats han estat suficients per alterar aquesta programació inicial.

Romàni, Jordí Benito. IX Cicle, any 1982

ESPai ESCÈNIC

Al final del segle passat, Granollers, disposava de quatre sales teatrals: El Casino, L'Alhambra, el Centre Catòlic i La Unió Liberal. El conflicte bèl·lic entre el 1936-1939 representà una forta ruptura en el terreny teatral. El local

[12] Els Comediants. Presentació del Programa de X cicle 1982

del Centre Catòlic fou destruït. En acabar la Guerra Civil, l'edifici de La Unió Liberal és incautat, esdevenint la seu de la Falange i el seu teatre passarà a ser, després i prioritàriament, una sala de ball. S'enderroca l'any 1973 i la resta de l'edifici, un any després.

L'edifici noucentista del Casino acull les representacions, des del primer Cicle, a la seva sala de teatre. Durant l'any 1976 queda tancada al públic a causa d'unes obres. L'any següent es reprenen les representacions per suspendre's just un any després i ja no s'hi faran més. S'ha d'ajornar el Cicle l'any 1987 perquè a la ciutat no hi ha cap espai escènic adequat.

L'any 1981 s'inaugura el Cercle Cultural de la Caixa, obra de l'arquitecte granollerí Joan Valls i Ribas. Es tracta d'un equipament amb sales d'exposició i un auditori. Aquest és un espai polivalent, però no un teatre. Amb tot, el Cicle torna a tenir una sala que cobreix la manca d'espai escènic de la ciutat. Des de la tardor del 1992 fins a la primavera del 1993 es remodela l'auditori, a càrrec de l'arquitecte Joan Ramos. Aquest fet no altera la convocatòria del XIXè Cicle que roman en el seu calendari habitual.

Es fa palès, doncs, que Granollers necessita un teatre. L'any 1987, l'arquitecte granollerí Josep M. Botey presenta, en el museu, un projecte de teatre per a la ciutat. Deu anys abans ja n'havia presentat un. El 1989 s'enderroca l'antic escorxador per edificar-hi el nou teatre de Granollers que en l'actualitat encara es troba en fase de construcció, després de patir diverses aturades de l'obra.

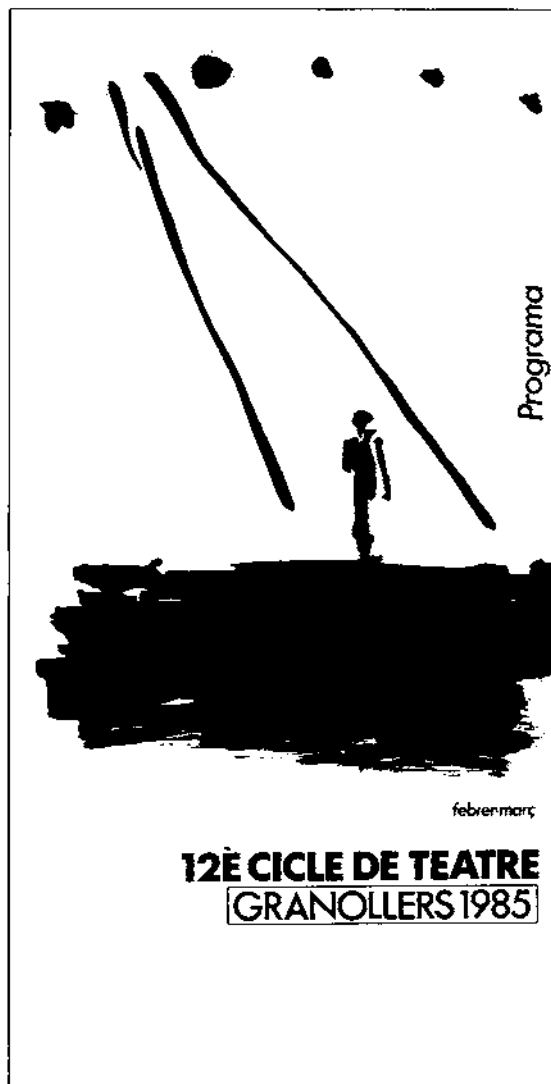
ESCOLA D'ART DRAMÀTIC

Amb la intenció de descentralitzar l'activitat pedagògica teatral que exerceix Barcelona, l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona ofereix la possibilitat de crear una Escola d'Art Dramàtic. L'aspecte pedagògic és a càrrec de l'Institut del Teatre, i les instal·lacions, el manteniment i el personal, a càrrec de l'Ajuntament. La decisió última, l'ha de prendre el consistori municipal. Esperant aquesta voluntat, el TAC redacta un manifest, d'un to marcadament èpic i reivindicatiu. Cal dir que aquesta iniciativa de l'Institut s'havia engegat a Terrassa, Vic, Mataró. Granollers estava a les portes.

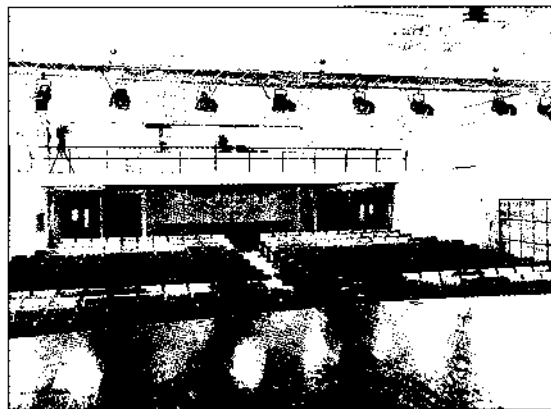
Aquest centre s'ubicarà a l'edifici de can Pedrals i s'inaugurà l'any 1978. Posteriorment passarà a la seu de l'antic Institut de Secundària, al carrer de Corró.

RELACIÓ DELS GUANYADORS DEL PREMI DE TEATRE CIUTAT DE GRANOLLERS «MEMORIAL GREGORI RESINA»

1r	1971	«Quatre hereus per a un vell duc». (El duc meu-meu) de Francesc de P. Barceló. Edicions Robrenyo, núm. 3, infantil.
2n	1972	«Plany per la mort d'Enric Ribera» de Rodolf Sirera. Pipirijaina, textos 6-7. Edicions 62, El Galliner núm. 70.
3r	1973	«Si grinyola posa-hi oli» de Joaquim Vila.
4t	1974	«S'assaja amb noccs» de Carles Reig. Edicions 62, El Galliner, núm. 30.
5è	1975	«Dispara, Flanagan!» de Jordi Teixidor. Edicions 62, El Galliner, núm. 33.
6è	1976	«D'un blau brut com el que pren la pell per contusió» de Josep Albertí.
7è	1977	«El dret al revés» de J. Serra i Fontelles. Edicions 62, El Galliner, núm. 49.

XII Cicle de Teatre. Disseny de Vicenç Viaplana, any 1985

Cercle Cultural de la Fundació "La Caixa". Arquitectes: Joan Valls (edifici); J. Ramos (interior)

EL CICLE

PERIÒDIC INDEPENDENT DEL CICLE DE TEATRE

Granollers, 10 de Desembre

Suplement n.º 4 Exp. gratuït

Manifest del 12 de novembre del 1977

La Gent de Teatre del Vallès Oriental pel Centre Dramàtic Comarcal

Nosaltres, cultadors del Vallès Oriental, desitjantens «volem man fer tot o tota no pública, que la comença a ser fora que als diferents estaments que ens administren donin suport a la cultura, element bàsic en la formació integral de la persona.

Per això, en el cas concret del teatre, i agafant la proposta descentralitzadora de l'Institut del Teatre de la Generalitat, que ja té un precedent a les comarques d'Osona (Vic) i Vallès Occidental (Terrassa), exigim el CENTRE DRAMÀTIC COMARCAL DEL VALLÈS ORIENTAL.

Aquest Centre Dramàtic Comarcal té com a principals finalitats:

- a) Formació de la gent de teatre.
- b) Producció d'espectacles.
- c) Impulsar l'activitat teatral a la comarca.

Volem que almenys en el primer punt, aquest Centre Dramàtic, comenci a funcionar abans d'acabar l'any.

Perquè a això s'guerra possible necessitem un mínim ajut de l'Ajuntament Local, després de l'unicament, ja que l'aspecte pedagògic és a càrrec de l'Institut del Teatre de la Generalitat.

A Granollers, creiem que es podrà ubicar el Centre, o'many d'una manera provisional, a l'antic edifici de la Múnia del Corne, edifici municipal que no s'utilitza, i és força adient.

PER UNA VERITABLE CULTURA A L'ABAST DE TOTIHO!
PEL CENTRE DRAMÀTIC COMARCAL

Manifest any 1977

- 8è 1978 «El collaret de les algues vermelles» de Jaume Melendres i Joan Abellán. Edicions 62, El Galliner, núm. 52.
- 9è 1980 «Els intrusos» de Xavier Bru de Sala. Edicions 62, El Galliner, núm. 57
- 10è 1981 «El drama de les camèlies o el mal que fa el teatre» de Jordi Teixidor. Edicions 62, El Galliner, núm. 80.
- 11è 1982 «El vi més ardent» (Concert per a gabi, cent roses i oboè d'amor) de Miquel Maria Gibert.
- 12è 1983 Ex-aequo. «Dionysos» de Manuel Molins i «La Base del triangle» de Josep Lluís Seguí.
- 13è 1984 «Macbeth contra lady Macbeth» de Santiago Sans.
- 14è 1985 Desert.
- 15è 1986 «Vador» de Josep M. Muñoz i Pujol.
1986 Premi extraordinari Granollers - Teatre de Cabaret, 1986. «Diables II» pel grup «Companyia l'Amanida Mòbil de Vic.
- 16è 1987 Ex-aequo. «Cinc entremesos i una petita peça» de M. R. Nadal i «Dins la seva memòria» de Sergi Belbel.

OBRES GUANYADORES REPRESENTADES

«Plany en la mort d'Enric Ribera». Guanyadora del III Premi de Teatre l'any 1972. Representada pel grup Celobert de Barcelona dins del VIè Cicle de Teatre l'any 1977.

«Dispara, Flanagan!». Guanyadora del Vè. Premi de Teatre l'any 1975. Representada pel Globus de Terrassa.

«El dret al revés». Guanyadora del VIIè Premi de Teatre l'any 1977. Representada pel l'Agrupació Maragall de Sant Cugat dins del VIIè. Cicle de Teatre l'any 1978.

«Els intrusos». Guanyadora del IXè. Premi de Teatre l'any 1980. Representada pel...

Relació dels Jurats que han participat en el Premi de Teatre Ciutat de Granollers "Memorial Gregori Resina"

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Antonio Comas	•																
Joan Colominas	•																
Josep Verde i Aldea	•																
Martí Sunyol	•																
Joan Camps	•			•													
Joan Anton Benach		•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•
Herman Bonnin		•	•	•													
Josep M. Botey		•	•	•													
Jaume Fuster		•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•		
Joan Garriga		•	•	•													
Xavier Fàbregas					•				•	•							
Fabià Puigerver					•												
Frederic Roda					•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Jaume Melendres						•	•	•									
Gregori Resina						•	•	•	•	•							
Joaquim Vilà i Folch											•	•	•	•	•	•	•
Josep M. Farnés											•				•		
Manuel Clot												•	•	•			
Francesc Burguet															•	•	•
Gonzalo Pérez de O.															•	•	•
Joan de Sagarra															•	•	•
M. Rosa Puig																•	•
Ever Martín																	•

tada pel TAC de Granollers dins del XIè. Cicle de Teatre l'any 1984.
 «El vi més ardent». Guanyadora del XIè. Premi de Teatre l'any 1982.
 Representada pel Globus de Terrassa.
 «Vador». Guanyadora del XVè Premi de Teatre l'any 1986. Representada
 al Mercat de les Flors.

EXPOSICIONS ORGANITZADES PEL TAC AL MUSEU

Titelles, Màscars i Capgrossos. Claca, Comediants i col·leccions diverses.
 Organització: Àmbit de Teatre del Congrés de Cultura Catalana amb la
 col·laboració del TAC. Durada: 12-30 de maig 1977.

Llibertat d'Expressió. Durada: 8-15 de març 1978.

Homentage a Margarida Xirgu. Durada: 19 de març al 15 d'abril 1981.

10 Anys de Teatre del TAC. Fotografies de Pau Barceló.

Teatrins i Cartells de Teatre. Materials del museu de les arts del teatre de
 l'espectacle. Durada: 19 de febrer al 20 de març 1983.

Cicles, un quart de segle de teatre i vida. Organització: AC. Durada: 16 al
 30 d'abril de 1994.

CONCLUSIONS

El TAC a Granollers ha desenvolupat una tasca de gestió i organització
 cultural, aportant a la ciutat una programació anual de teatre, organitzant la
 programació dels Cicles i coordinant els premis Memorial Gregori Resina.
 Entre els anys 1980 i 1981 va col·laborar amb el programa «Culturàlia» de
 la Caixa de Pensions. I a partir de 1982 va col·laborar en la programació de
 teatre «Tardoral» organitzat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de
 Granollers.

Cal afegir que els integrants del grup no sols realitzaven la tasca d'organitzar
 el teatre sinó que en representaven. Però el que li dona un caràcter d'artesanía
 és que el mateix grup s'encarregava de despatxar les entrades, portar la
 comptabilitat, dissenyar els programes i cartells, buscar locals, tractar amb
 els grups teatrals, escriure notes de premsa local, demanar permisos, sol·licitar
 subvencions. I un llarg etcètera de detalls, escrits en lletra minúscula, que han
 fet possible cada una de les activitats.

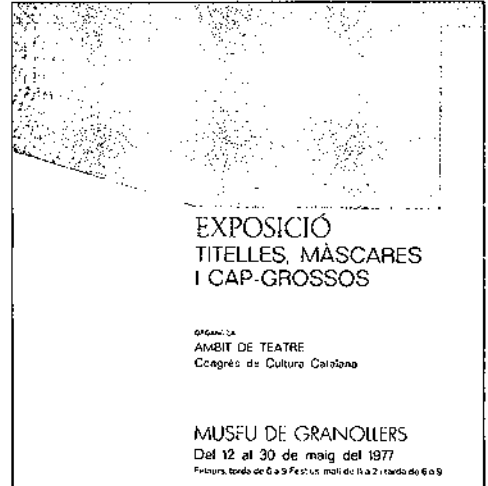
Cal situar el TAC a l'inici de la dècada dels anys setanta en un marc històric
 i social d'incomptables insuficiències en l'àmbit teatral a Catalunya. Aquest
 és l'aspecte essencial que situa el TAC com a referent, des del seu inici, tant
 per la claredat en els seus plantejaments com per l'eficàcia de la seva gestió.
 L'any 1994, després del vintè Cicle de Teatre, es pot avaluar aquesta
 trajectòria situant el plantejament del grup TAC ben orientat, apuntant a una
 proposta d'activitats de cultura viva, de possibilitats reals; ben comunicada
 amb la base ciutadana que l'acollí. I que s'obria pas al costat d'altres accions
 culturals que sorgien, sense dificultats, d'un esquema burocràtic oficialista.
 La tasca de promoció del teatre que promogué el TAC queda palesa per tots
 els anys de dedicació i per l'estructura teatral i les instal·lacions que podem
 observar a la ciutat i que és la resposta a les reivindicacions d'anys de lluita
 i de raó: El Centre de Teatre i el Teatre Municipal.

El grup TAC va néixer en uns moments històrics somoguts, on era molt
 important poder sortir al carrer, fer grup, poder enraonar, intentar trobar un
 espai on fos possible incidir en la marxa del temps i de la història.

Malgrat tot això o, a despit de tot això, el TAC va vetllar per un teatre de
 qualitat perquè els seus integrants n'estaven entusiasmats.

El TAC ha estat un lloc de treball i també un lloc de pas.

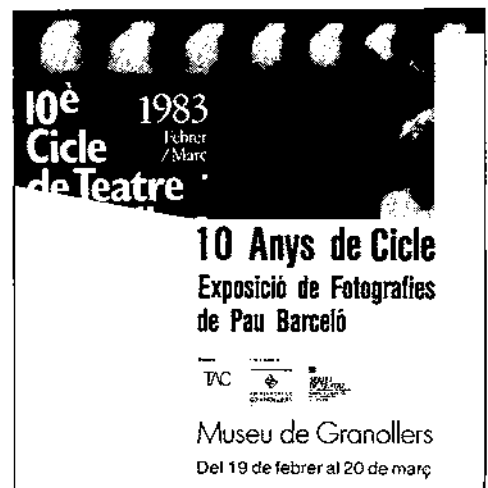
Moltes persones, en algun moment, han passat pel grup, però no era pas el seu

Exposició al Museu de Granollers

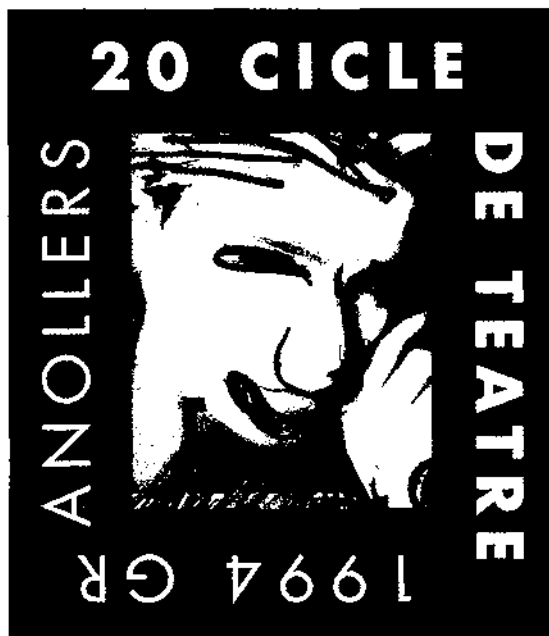
Exposició al Museu de Granollers

Exposició al Museu de Granollers

Teatre nou als terrenys de l'escorxador. Arxiu Fotogràfic Municipal de Granollers

objectiu acostar-se a la font del teatre sinó fer-hi una passada, moguts per interessos personals i culturals. Engruixiren el grup, però no l'espallaren, i això és important de dir.

Un grup d'aficionats al teatre trobaren l'ajut, el suport i la comprensió d'organitzacions locals que col·laboraren a construir un grup estable, capaç de tirar endavant iniciatives i il·lusions com una proposta de canvi, absolutament recixida. Durant la seva trajectòria es poden comptabilitzar una dotzena d'obres posades en escena. Pel que fa a la contractació, passa de dues-centes obres en setze anys, incloent el programa anual i dels cicles.

Després de dissolt el grup TAC calia renovar els plantejaments. Com encarar-se al futur? Aquest és el nou repte que té l'Associació Cultural.

A la dècada dels noranta la situació política, la normalització cultural, la incidència activa que exerceixen les institucions en la marxa del projecte cultural de les ciutats canvia el paper de les associacions civils que desenvolupen aficions, estudis, esports...

Ha de tenir lloc el teatre alternatiu però els grups s'han professionalitzat molt, ha augmentat molt l'oferta d'espectacles i el públic pot ser més selectiu. S'ha de parlar de les subvencions dels organismes públics, de les campanyes publicitàries, sense les quals és impensable el muntatge d'un cicle de teatre. A la dècada dels anys noranta anar al teatre no és la mostra de rebel·lió que fou. No és l'acte de participació i solidaritat en un estil, en una posició davant la societat, en una opinió.

Davant la diversitat d'oferta actual, potser és massa exigent demanar que el públic se senti motivat a assistir cada setmana a veure una obra nova, de la qual es té poca referència. Fet que no dona la seguretat d'assistir a una obra que està a la cartellera des de fa mesos o bé que està molt ben difosa pels mitjans de comunicació: TV, ràdio, premsa.

En canvi, l'interès per un cicle és més destil·lat i demana la capacitat de sorpresa en l'espectador. El gust per la cosa nova. La picardia que ofereix una història nova cada setmana.

Cal encara repetir el que ja ha dit tothom, només una vegada i prou, i és que s'ha d'escriure teatre, bon teatre i s'ha de poder portar a escena, perquè per això ha estat creat i n'és el valor essencial.

Acabant amb unes paraules de Glòria Rognoni:

«El que vull dir és que el teatre, com la mateixa vida, i tot el que ella comporta, és real i mereixedor de la nostra detinguda consideració»⁽¹³⁾.

FONTS D'INFORMACIÓ

Entrevistes amb: Anna Bosch, Josep M. Farnés, Miguel Ángel Gullón, Josep Muntal, August Sastre, Lluís Tintó

Arxiu i documentació de: Gregori Resina, August Sastre, Miguel Ángel Gullón

Consultes fetes a l'Hemeroteca Josep Mora:

El Correo Catalán. Vallès especial. Anys 1971, 72, 73, 74, 75, 76.

Memòria de mèrits i instància de l'AC 1985.

Resum de les activitats de l'AC (26-10-69 al 16-3-72).

Revista de l'AC núm. 1 Desembre 1989.

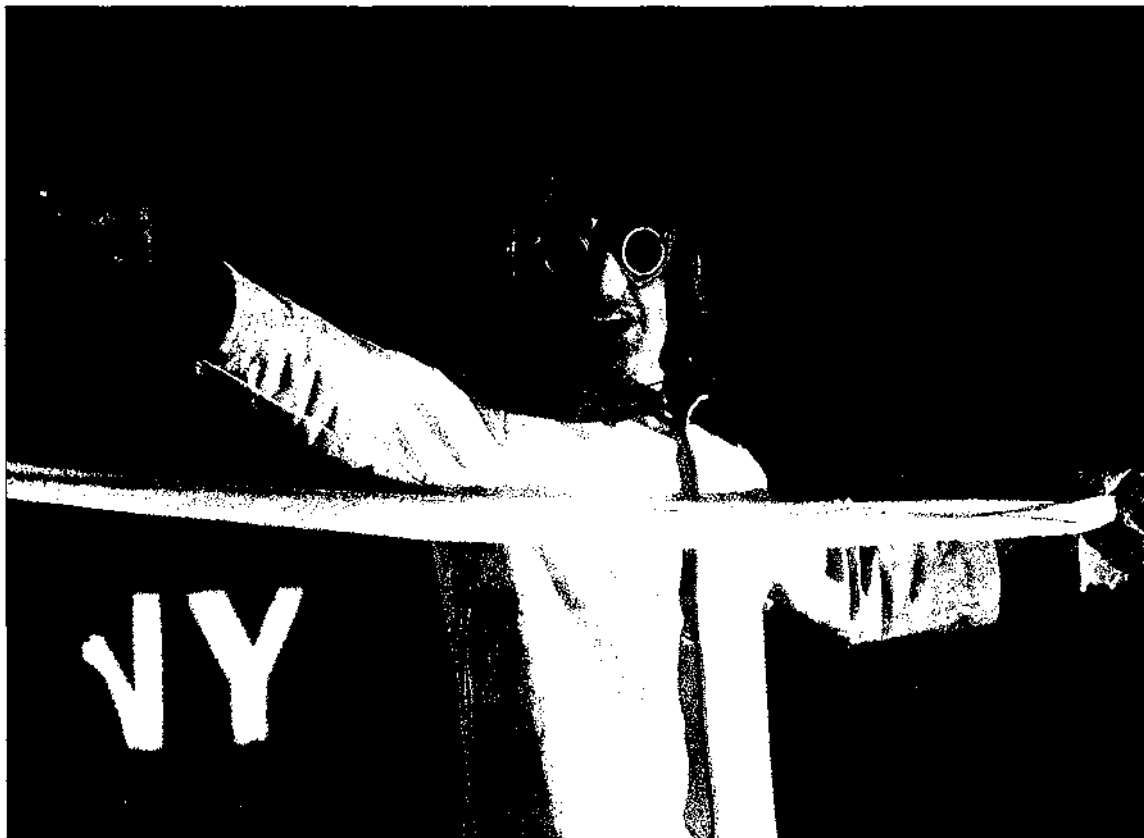
Aquesta monografia s'ha elaborat a partir del treball SERRA SALA, Rosa (1990): "TAC, o l'artesanía de fer teatre", Universitat de Barcelona.

Vull expressar el meu agraïment a totes les persones entrevistades perquè m'han atès amb alegria i interès i perquè guarden la il·lusió, l'entusiasme i la força d'aquells que han tastat el risc i que, en algun moment de la seva vida, amb coratge o amb por, han gosat saltar el mur.

[13] ROGNONI, Glòria: Programa de mà del VI Cicle de Teatre 1977

"M-7 Catalònia", Els Jaglars. VII Cicle, any 1978. (Foto: Pere Cornellàs. Arxiu Fotogràfic Municipal de Granollers)

"Sol Soler", Els Comediants. VII Cicle, any 1978. (Foto: Pere Cornellàs. Arxiu Fotogràfic Municipal de Granollers)